

Ділова етика в міжнародному бізнесі в контексті реалізації концепції сталого розвитку

Як показує практика бізнесу, зокрема, міжнародного бізнесу, найбільшими етичними питаннями є забезпечення належних стандартів та умов праці на противагу до отримання понаднормових прибутків, формування довіри суспільства та добросовісна поведінка, питання релігії та культури, захист довкілля, протидія корупції, дотримання гендерних прав та недопущення дискримінації. Компанії, які виходять на міжнародний ринок, повністю дотримуються державних правил безпеки, законодавства про фінансову і грошову звітність та законів про права людини.

Щоб завоювати підтримку клієнтів, партнерів та досягти поставлених цілей, компанії уже мало просто нарощувати конкурентні переваги на певному ринку. Їй треба особливо уважно ставитися до культури кожної країни, враховувати культурні та релігійні бар'єри. Мова є також важливим фактором під час проведення перемовин та спілкування між компаніями, тому на першому етапі доцільно залучати перекладачів, але в подальшому компанія має формувати у власного персоналу мовні навички та здатність спілкування у мультикультурному середовищі.

Відповідно до Цілей стійкого розвитку, Ціль 16 «Сприяти розвитку мирних та інклюзивних суспільств для сталого розвитку, забезпечити доступ до правосуддя для всіх та побудувати ефективні, підзвітні та інклюзивні інституції на всіх рівнях» містить підціль 16.7 «Забезпечити прийняття рішень на всіх рівнях з урахуванням чуйності, інклюзивності, участі та представництва». І мова йде не тільки про забезпечення інклюзивності та рівності на рівні держави. Важливу участь у досягненні такої цілі відіграє інтернаціоналізований бізнес.

Культурні норми можуть ускладнити життя як компанії в цілому, так і окремому співробітнику. Компанії, чії дії не відповідають необхідним етичним нормам, можуть зіштовхнутись з негативними наслідками для своєї міжнародної діяльності, наприклад, бойкотомі продукції чи послуг. Свідомо йдуть на такий ризик фармацевтичні або тютюнові підприємства. Захисники охорони здоров'я у всьому світі підтримують думку, що куріння шкодить здоров'ю людини, однак у багатьох країнах цигарка навіть може надати соціальний статус.

Корупція лишається вагомим проблемою багатьох країн. Навіть деякі світові компанії опинились по іншу сторону етики й закону. Наприклад, компанія Siemens у 2008 р. погодилась виплатити 1,4 млрд. дол. уряду США та Німеччини після того як стало відомо, що відбулись певні махінації, аби оминати чинні правила й отримати прибуток у будівництві гілок метро у Венесуелі, планів електропостачання в Ізраїлі, нафтопереробних заводів в Мексиці, а також для розвитку мобільної мережі в Бангладеш, розробки національних посвідчень в Аргентині, медичних пристроїв у В'єтнамі, Китаї та Росії. Щорічно організація Transparency International аналізує тенденції світової корупції, більше ніж у 100 країнах світу. Відповідно до рейтингу 2019 р., Україна посідає 126/180. В результаті з 1999 по 2007 рік 560 фізичних та 184 юридичних осіб були притягнуті до кримінальної відповідальності за хабарництво закордоном. Дана статистика показує, що корупція підступна й змушує людей втрачати віру, але гарна новина полягає в тому, що громадськість готова відстоювати свої права на більш прозорий й чистий світ.

Ділова етика постійно розвивається. Наприклад, хабарництвом протягом довгих століть вважалося загальноприйнятою діловою практикою в Японії та Кореї. Ці країни були змушені скоригувати свої принципи, щоб увійти на міжнародний ринок. В США закони про дискримінацію та регулювання бізнесу значно змінились за останні десятиліття. Яскравим прикладом є масові протести у 2020 р. після смерті Дж. Флойда.

Найскладніший аспект полягає в тому, що у міжнародному бізнесі не існує жодних конкретних визначень чи правил, щодо етики. Хоч культура і має значний вплив, компаніям доводиться самостійно орієнтуватися, виокремлювати цю тонку межу оскільки це, насамперед, впливає на їх прибуток та репутацію. Компанії та їх співробітники намагаються знаходити баланс між етичною поведінкою та інтересами бізнесу. Незважаючи на те, що корупція є досить неетичною, компанії все ще програють тим, хто менш старанно дотримуються цього принципу. Щоб уникнути непорозумінь, компанії, особливо в Сполучених Штатах Америки, та деяких сферах фрілансу встановлюють чіткі обмеження щодо вартості подарунків чи заохочень. Зазвичай не більше 100 дол. і лише на Різдвяні свята.

Задля дотримання ділової етики необхідно забезпечити: належні стандарти та умови праці на противагу до отримання понаднормових прибутків; формування довіри суспільства та добросовісна поведінка; реалізацію прав у сфері релігії та культури; захист довкілля; протидію корупції; дотримання гендерних прав та недопущення дискримінації.